

JACQUES BOYVIN
SECOND LIVRE D'ORGUE
Lidia Ksiazkiewicz, Boizard-orgel (1714)
St.-Michel, Thiérache
LKProductions
speelduur 63' - prijs € 15,00
Te bestellen via www.lidiaksiazkiewicz.com

Een hele cd met vier suites uit het *Second Livre d'Orgue* van de Franse barokcomponist Jacques Boyvin (ca. 1653-1706): is dat niet een beetje te veel? Ja, misschien wel. Neem liever één suite tegelijk en later weer eens een andere. Geniet van deze buitengewone muziek!

Boyvin, die in Parijs werd geboren en er studeerde, bespeelde vanaf 1674 tot aan zijn overlijden het orgel van de kathedraal in Rouen en was in die hoedanigheid een opvolger van de illustere Jean Titelouze die tussen 1588 en 1633 als organist aan de kerk was verbonden. En zoals Titelouze publiceerde hij twee orgelboeken, respectievelijk in 1689 en 1700, maar anders dan bij zijn verre voorganger gaat het om tweemaal acht suites op de acht kerktoonsoorten, in totaal 120 stukken. Op deze cd vinden we suites over de derde, vierde, vijfde en zesde toon uit het *Second Livre d'Orgue*.

Elke suite opent met een statige préluide en eindigt met een briljante 'dialogue'. De delen ertussenin zijn duo, trio, fugue, cromhorne en taille, tierce en taille, récit de nazard, concert de flûtes, enz. waarin we de afzonderlijke registers van het orgel kunnen horen.

De stijl is zoals in veel Franse barokmuziek rond 1700: korte frasen met veelvuldig optredende cadensen, dissonanten door lineaire 'clashes' hoewel de polyfonie bescheiden is, en een rijke ornamentiek om tonen expressiever te maken, soms als ingebouwd rubato, soms als decoratieve arabeske. Van het latere (zeer geslaagde) streven van François Couperin om de Franse stijl van Lully te verrijken door een

fusie aan te gaan met de lyrische Italiaanse stijl van Corelli is nog geen sprake. Dat is precies de reden waarom ik het achter elkaar beluisteren van de volledige cd niet aanbeveel, omdat alles dan op alles gaat lijken en we een verkeerd beeld krijgen van deze prachtige muziek.

Het Boizard-orgel uit 1714 van de abdijkerk in Saint-Michel en Thiérache in het uiterste noorden van Frankrijk wordt bespeeld door Lidia Ksiazkiewicz. Misschien spreken deze gegevens weinig tot de verbeelding maar bij de eerste de beste weldadige klanken van dit orgel, dat zich nog in vrijwel originele staat bevindt en uitstekend is onderhouden, geef je je al totaal over aan de milde prestanten, de heldere fluiten, de spannende cornetten en tongwerken en de zeldzaam mooie tremulant. En wanneer je je realiseert dat het instrument in een niet minder fraaie, akoestisch ideale abdijkerk staat die in oorsprong teruggaat tot de 12e eeuw, dan waan je je in een andere tijd. Lidia Ksiazkiewicz was in 2000 derde prijswinnaar bij het Haarlemse César Franckconcours. Zij maakte sindsdien een grote carrière als organiste, klaveciniëte en pianiste die haar naar vele landen voerde. Op dit moment doceert zij aan het Conservatoire de Musique in Straatsburg. Haar spel op deze cd is zowel virtuoos als verfijnd, muzikaal en mededeelzaam, en bezit steeds het noodzakelijke rubato zodat zij in alle vrijheid, bijna 'improvisando' haar boeiende verhaal kan vertellen. Het boekje geeft informatie over Boyvin, over het orgel en over de organiste, maar is toch wel wat mager. De opname is uitstekend.

Een cd waarop muziek, orgel, interpretatie en opname zo veel kwaliteit hebben en met de sfeer erbij tot zo'n volmaakt geheel zijn versmolten, behoort iedereen in zijn/haar collectie te hebben.

Lourens Stuifbergen